

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» (далі – проект Закону)

1. Мета

Метою проект Закону є вдосконалення Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті», а саме: зробити спеціалізовану державну установу – Національний антидопінговий центр (НАДЦ) – більш упізнаваною для світової антидопінгової спільноти, передбачити на рівні закону необхідність наявності на спортивних заходах/змаганнях пунктів допінг-контролю, що відповідають вимогам ВАДА, коректніше виписати повноваження та функції НАДЦ, Номінаційного комітету та Наглядової ради, конкретизувати критерії до осіб, які можуть здійснювати допінг-контроль, деталізувати процедуру розслідування порушень антидопінгових правил, створити законодавче підґрунтя спрямоване на стимулювання та ефективної роботи членів Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, Комітету з терапевтичного використання, шляхом встановлення їм винагороди та порядку компенсації витрат, пов'язаних із здійсненням своєї діяльності.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

Станом на сьогодні в Україні, відповідно до Всесвітнього Антидопінгового Кодексу, єдиною антидопінговою організацією є Національний антидопінговий центр (англ. – National Anti-Doping Centre), коротка назва – НАДЦ (англ. – NADC). Таку саме назву використовують ще декілька країн світу, такі як Барбадос, Киргизія, Алжир. Періодично трапляються випадки надходження документів не до того адресата. У зв'язку з цим раціональним вважається зміна назви на «Національний антидопінговий центр України» (англ. «National Anti-Doping Centre of Ukraine»), коротка назва – «НАДЦ України» (англ. – «NADC of Ukraine»).

В діючому Законі України «Про антидопінгову діяльність у спорті» перераховані не всі суб'єкти, на яких поширюються повноваження Національного антидопінгового центру.

Також не є вичерпним перелік внутрішньої документації, які розробляються Національним антидопінговим центром. Зокрема НАДЦ розробляє документи системи управління (політики, методики, інструкції тощо).

В пункті 5 частини 2 статті 5 Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті» зазначено, що Наглядова рада затверджує склад Номінаційного комітету, проте не передбачено норму про увільнення членів Номінаційного комітету. Конкретні випадки увільнення зазначені в Положенні про Номінаційний комітет.

Важливим аспектом є питання розслідування порушень антидопінгових правил, зокрема не зазначена компетенція уповноважених НАДЦ осіб на проведення такого розслідування. В Законі України «Про антидопінгову діяльність у спорті» (частина 7 статті 5)

вказано, що розслідування
Національний антидопінговий центр
№758/06-24 від 11.09.2024
КЕП: ПОПИК С. Д. 11.09.2024 15:15
5E984D526F82F38F0400000072E818013FA45805

випадків можливого порушення антидопінгових правил проводиться Національним антидопінговим центром відповідно до антидопінгових правил.

При розслідуванні такого порушення уповноважена НАДЦ особа дотримується не тільки норм антидопінгових правил, але й норм Міжнародного стандарту з тестування та розслідувань.

В чинному Законі України «Про антидопінгову діяльність у спорті» відсутня норма, якою передбачено критерії до осіб, які можуть здійснювати допінг-контроль.

Однією з проблем сьогодення є відсутність пунктів допінг-контролю, що відповідають вимогам Міжнародного стандарту з тестування та розслідувань в більшості організаторів спортивних змагань, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань України. Тому пропонується на законодавчому рівні передбачити цю норму.

Важливим є питання оплати діяльності членам допоміжних антидопінгових органів, оскільки станом на сьогодні це не врегульовано.

Статтею 43 Конституції України передбачено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Конституція України визначила Кабінет Міністрів України вищим органом в системі органів виконавчої влади, який у своїй діяльності керується Конституцією і законами України (частини перша, третя статті 113). Стаття 116 Конституції України наділяє Кабінет Міністрів України низкою конституційно закріплених повноважень, серед яких забезпечення проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики.

В провідних країнах Європи і світу передбачено на рівні національного законодавства оплата діяльності членів допоміжних антидопінгових органів.

Федеральним Законом Республіки Австрія «Про запобігання допінгу у спорті» встановлено, що члени австрійської антидопінгової правової комісії (Österreichische Anti-Doping Rechtskommission) - аналог Дисциплінарної антидопінгової комісії та незалежної арбітражної комісії (Unabhängige Schiedskommission) – аналог Апеляційної антидопінгової комісії, які беруть участь у процесі слухання та розгляду справи спортсмена щодо можливого порушення останнім антидопінгових правил отримують винагороду та мають право на відшкодування транспортних витрат (ст. 7 та ст. 8 Закону).

В Нідерландах Законом «Про реалізацію антидопінгової політики» передбачена можливість отримання компенсації особам, які входять до групи експертів Комітету з оцінки допінгу (De Beoordelingscommissie dopingzaken) – аналог Апеляційної антидопінгової комісії (ст. 18 Закону).

В Декреті Королівства Бельгія «Про запобігання та боротьбу з допінгом у спорті» встановлено що Уряд визначає оплату праці членів Дисциплінарної комісії (Disciplinaire commissie) та Дисциплінарної колегії (Disciplinaire raad) аналогічних колегіальних органів в Україні – Дисциплінарної антидопінгової комісії та Апеляційної антидопінгової комісії (ст. 28 та ст. 29 Декрету).

У Республіці Польща у профільному антидопінговому Законі «Про боротьбу з допінгом у спорті» передбачена винагорода членам Дисциплінарної комісії за участь у засіданнях такої комісії (ст. 42 зазначеного Закону).

В Законі Республіки Молдови «Про запобігання допінгу у спорті та боротьби з ним» зазначені відповідні норми по оплаті винагороди членам та секретарю Комісії з надання дозволів на терапевтичне використання (ч. 3 ст. 16 Закону), членам та секретарям органів по розгляду справ про порушення антидопінгових правил: Комісії зі слухання (ч.4 ст. 39 Закону) та Апеляційній комісії (ч.4 ст. 40 Закону).

Необхідність встановлення оплати та здійснення компенсаційних витрат зумовлюється також тим, що члени цих органів окрім іміджевої складової потребують і фінансових гарантій своєї діяльності, оскільки спостерігається тенденція спаду зацікавленості потенційних кандидатів у члени.

3. Основні положення проекту Закону

Проектом Закону пропонується, зокрема:

змінити по тексту назву Національний антидопінговий центр та Національний антидопінговий центр України;

уточнити деякі повноваження Національного антидопінгового центру та Наглядової ради Національного антидопінгового центру;

передбачити на законодавчому рівні обов'язковість наявності пунктів допінг-контролю, під час проведення спортивних заходів та спортивних змагань, що включені до Єдиного календарного плану фізкультурно-оздоровчих, спортивних заходів та спортивних змагань України;

встановлення оплати та здійснення компенсаційних виплат членам допоміжних антидопінгових органів (Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, комітету з терапевтичного використання).

4. Правові аспекти

Дана сфера правовідносин регулюється Законом України «Про антидопінгову діяльність у спорті» від 26.01.2022 №2011-ІХ .

Акти законодавства, що містять правові підстави для внесення змін до акта:

Закон України «Про ратифікацію Міжнародної конвенції про боротьбу із допінгом у спорті»;

Закон України «Про ратифікацію Антидопінгової конвенції»;

Закон України «Про ратифікацію Додаткового протоколу до Антидопінгової конвенції».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Проектом Закону вносяться зміни до Закону України «Про антидопінгову діяльність у спорті».

Прийняття проекту Закону не потребуватиме внесення змін та доповнень до інших законодавчих актів України. Зокрема питання встановлення винагороди та компенсації витрат членам Дисциплінарної антидопінгової

комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, Комітету з терапевтичного використання буде здійснюватися за рахунок коштів, виділених на утримання НАДЦ, прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з державного бюджету.

6. Позиція заінтересованих осіб

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, тому не потребує погодження із уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування.

Проект акта не стосується питань соціально-трудової сфери, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їхніми об'єднаннями та всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців.

Проект акта не стосується питань функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження із Уповноваженим із захисту державної мови.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що: стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації. Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводилися.

8. Прогноз результатів

Очікуваний результат реалізації проекту Закону – створення умов для вдосконалення роботи як самого Національного антидопінгового центру так і всіх причетних органів, осіб та організації, метою яких є боротьба з допінгом у спорті. Прийняття цього проекту Закону забезпечить дотримання вимог ВАДА до проведення тестування спортсменів, підвищить авторитет незалежних антидопінгових органів: Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії та Комітету з терапевтичного використання та збільшить конкуренцію на стадії відбору кандидатів у члени.

Критерієм ефективності є відповідність Закону України положенням Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Реалізація акта не матиме вплив на:

ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави;

розвиток регіонів;

підвищення чи зниження спроможності територіальних громад;

ринок праці, рівень зайнятості населення;

громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп;

екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами;

інші суспільні відносини.

Реалізація акта сприятиме забезпеченню фундаментального права спортсменів брати участь у змаганнях, вільних від допінгу.

Реалізація акта матиме вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Спортсмени та тренери	Створення ефективної системи боротьби з допінгом у країні шляхом оновлення основних елементів цієї боротьби	Досягнення відповідності сучасним тенденціям міжнародного руху боротьби з допінгом у спорті, сприяння виконанню положень Всесвітнього антидопінгового кодексу
Діти та молодь, які прагнуть займатися спортом	Розвиток природних талантів кожної людини	Розвиток наукового підходу до вдосконалення природних талантів
	Уникнення шкідливого впливу допінгу на організм	Створення умов для збереження здоров'я осіб, які беруть участь у фізкультурно-спортивному русі та уникають негативного впливу допінгу на організм
Члени Дисциплінарної антидопінгової комісії, Апеляційної антидопінгової комісії, члени комітету з	Підвищення фінансових гарантій діяльності,	Досягнення відповідності сучасним тенденціям міжнародного руху боротьби з допінгом у спорті, сприяння виконанню положень Всесвітнього антидопінгового кодексу Створення умов для

терапевтичного використання		інтересу зацікавлених осіб до зазначених посад та стале функціонування антидопінгової системи Стимулювання та ефективна, незалежна робота членів таких органів
--------------------------------	--	--

Т.в.о. міністра молоді та спорту України

Матвій БІДНИЙ

_____ 2024 р.